

6. Mit kell tudni a személyi és útipoggyásról?

Az Áfa tv., a Héa-irányelv és a Héa-vhr. sem tartalmazza a személyi, illetve útipoggyász meghatározását, így e fogalom értelmezésekor annak hétköznapi jelentéstartalmát kell figyelembe venni. A **poggyász** részének **az a termék** tekinthető, **amelyet eseti jelleggel szállítanak ki, és amelynek jellege, mennyisége magán-, személyes vagy családi használatot takar, illetve ajándékozási célt szolgál.** Fontos az is, hogy a beszerzés alkalmi, eseti jellegű legyen, és ne kereskedelmi céllal történjen.

A külföldi utas részére történő termékértékesítés adómentességét biztosító szabályozás célját tekintve a Közösségen kívülre irányuló utasforgalom során kivitt termékek adó alóli mentesítését szolgálja, és nem általában a Közösség területén kívülre irányuló termékkivitel áfamentességét. Magyarországon az exportforgalomban a külföldi utas által kivihető árukra sem mennyiségi korlátozás, sem értékbeli felső korlát nincs, a termék jellege, az ügy összes körülménye – például a beszerzés rendszeressége, sorozatos jellege – alapján, valamint a személyi vagy útipoggyász köznapiság értelmezése alapján azonban bizonyos esetek kizárhatók az Áfa tv. szerinti mentességi körből.

Így nem lehet az Áfa tv. 99. §-a alapján adómentességet érvényesíteni például olyan esetben, amikor egyébként a külföldi utas státuszának megfelelő személy személygépkocsit visz ki Magyarországról a Közösség területén kívülre, figyelemmel arra, hogy a személyi, illetve útipoggyász körébe annak hétköznapi jelentéstartalmát és az adómentességre vonatkozó szabályozás célját alapul véve a személygépkocsi nem tartozik bele.

Fontos kiemelni: az, hogy az utasforgalom során történő termékkivitel körében nem minden esetben alkalmazható az Áfa tv. 98. § (1) bekezdés b) pontja és 99. §-a szerinti adómentesség, nem jelenti azt, hogy a 98. § (1) bekezdés a) pontja szerinti – azaz a klasszikus érelemben vett termékexportra vonatkozó – adómentesség ne lenne alkalmazható. Ez abban az esetben is igaz, ha a vevő olyan nem adóalany természetes személy, aki nem rendelkezik adószámmal, tekintve, hogy a Közösség területén kívülre történő értékesítés adómentességének nem feltétele, hogy a vevő adószámmal rendelkezzen. Ez azonban a célországban – azaz azon országban, ahova a terméket viszik – az esetek egy meghatározó részében azt eredményezheti, hogy a vevőnek a célországban az adott termékre megállapított importadót vagy más közterhet kell fizetnie. Tehát **a belföldi adóalany által teljesített termékértékesítés mentes az áfa alól, de a vevőt a célország szabályaitól függően adófizetési vagy más közteherfizetési kötelezettség terhelheti.**

Nem alkalmazható az Áfa tv. szerinti adómentesség²³ – így a külföldi utas részére történő értékesítés sem adómentes – abban az esetben, ha a beszerző kirándulójáró, turista-repülőgép vagy magánhasználatra szolgáló közlekedési eszköz felszerelését, tartozékát, valamint az üzemeltetéshez, ellátáshoz szükséges terméket maga fuvarozza el.²⁴ Ezen rendelkezés értelmében például a magánhasználatra szolgáló személygépkocsihoz vásárolt gumiabroncsok, egyéb felszerelések, tartozékok értékesítésére sem vonatkozik az adómentesség.

---

²³ Áfa tv. 98. § (1) bekezdés.

²⁴ Áfa tv. 98. § (4) bekezdés.

A HÉA-irányelvben meghatározott²⁵, magáncélú közlekedési eszközök magukban foglalják a nem természetes személyek, például a HÉA-irányelv 13. cikke értelmében vett közjogi szervezetek, illetve az egyesületek által nem gazdasági tevékenységre használt közlekedési eszközöket.²⁶

7. Hogyan érvényesíthető az adómentesség?²⁷

- Az adómentesség főszabályként közvetve érvényesül, vagyis **az áthárított adót a külföldi utasnak utólagosan térítik vissza**. A külföldi utas a termékértékesítéshez kapcsolódóan megfizetett adó visszatéríttetését utólag, a termék kivitele után, az adó-visszatérítéshez szükséges – az adómentesség alkalmazásának jogszerűségét alátámasztó – bizonylatok rendelkezésre bocsátásával kéri a termék értékesítőjétől. Elektronikus igazolás alkalmazása esetén az elektronikus igazolásnak a termékértékesítő rendelkezésére kell állnia.

A termékértékesítő a külföldi utasnak teljesített termékértékesítés során áthárított adót a termékértékesítés teljesítési időpontját is magába foglaló adómegállapítási időszak bevallásában fizetendő adóként szerepelteti. A termékértékesítő a külföldi utasnak visszatérített adóval legkorábban abban az adómegállapítási időszakban – illetve ezen adómegállapítási időszakról benyújtott bevallásában – csökkentheti az adókötelezettségét, amely adómegállapítási időszakban az adót a külföldi utasnak visszatérítette.²⁸

- Az előzőektől eltérően **a termék értékesítője – saját kockázatára – dönthet úgy is, hogy a termékét adómentesen értékesíti a külföldi utasnak**, vagyis a termékértékesítésről kibocsátott számlájában eleve nem hárít át adót a külföldi utasra. **A külföldi utasnak ilyenkor is a termékértékesítő rendelkezésére kell bocsátania az adó-visszaigénylő lapnak a terméket a Közösség területéről kiléptető hatóság által záradékolt és lebélyegzett első példányát, vagy – elektronikus igazolás alkalmazása esetén – a termékértékesítő rendelkezésére kell bocsátania az elektronikus igazolást.** Ha a termékértékesítő az Áfa tv. 99. §-a szerinti adómentesség alkalmazásának jogszerűségét nem tudja alátámasztani – és a kérdéses ügylet az Áfa tv. egyéb előírásai alapján sem adómentes – a termékértékesítőnek célszerű a termékértékesítés teljesítési időpontját is magába foglaló adómegállapítási időszakra vonatkozó önellenőrzéssel a termékértékesítést terhelő adót bevallania és megfizetnie. A vámhatóság által záradékolt és lebélyegzett adó-visszaigénylő lap hiányában, illetve 90 napon túli kivitel esetén a termékértékesítő az ügyletre az Áfa tv. 99. §-a alapján adómentességet nem alkalmazhat.

²⁵ HÉA-irányelv 146. cikk (1) bekezdés b) pont [e rendelkezésen alapul az Áfa tv. 98. § (1) bekezdés b) pontja, valamint a 98. § (4) bekezdése].

²⁶ HÉA-vhr. 47. cikk.

²⁷ Áfa tv. 99. § (4) bekezdés.

²⁸ Áfa tv. 99. § (9) bekezdés.